

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la înființarea
Consulatului General al Republicii Moldova în orașul Sacramento,
Statele Unite ale Americii
(număr unic 55/MAE/2025)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul este elaborat de către Ministerul Afacerilor Externe.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul a fost elaborat în vederea implementării <i>Planului Național de Dezvoltare pentru anii 2024-2026 (acțiunea nr. 74 Extinderea rețelei consulare și acțiunea nr. 76 Creșterea accesului la servicii consulare pentru cetățenii Republicii Moldova din străinătate)</i>, precum și în scopul adaptării cadrului normativ din domeniul consular la noile realități social-obiective. Acoperirea consulară se prezintă imperativ a fi adaptată în măsură să răspundă cererii. Actualmente rețeaua misiunilor de carieră este depășită, având în vedere că factorii de analiză primară nu exprimă realitatea actuală și este nevoie de adaptarea rețelei oficiilor consulare prin înființarea unor noi oficii consulare de carieră în regiunile în care sunt prezente importante comunități de conaționali moldoveni, în funcție de indicatorii profilului migrațional. Proiectul hotărârii are la bază necesitatea consolidării capacităților consulare reieșind din analiza efectuată de Minister privind harta și numărul conaționalilor noștri aflați peste hotare și multitudinea sarcinilor de importanță majoră în unele misiuni strategice. În special, aceste modificări vin să asigure realizarea Programului de activitate al Guvernului pe partea de dezvoltare / digitalizare a serviciilor consulare și extindere a rețelei consulare și asigurarea accesului diasporei la servicii consulare de calitate și de o manieră rapidă. Ministerul Afacerilor Externe a obținut acceptul guvernului american cu privire la înființarea Consulatului General la Sacramento (<i>Nota Verbală a Departamentului de Stat al Statelor Unite ale Americii, nr. 24-2638 din 18 decembrie 2024</i>).
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
În ultima decadă, comunitățile moldovenești din străinătate au atins proporții importante care au determinat o creștere continuă a numărului de cereri de servicii consulare și de asistență de profil. Volumul considerabil al solicitărilor de servicii, asistență și protecție consulară supraaglomerează activitatea misiunilor de carieră pe partea consulară. Media anuală a serviciilor consulare acordate la nivel global se situează în jurul cifrei de 183.000 cu o tendință constant ascendentă în ultimii 8 ani (pentru reper: 93.600 în anul 2016 către 183.000 pentru 2024). Volumul considerabil al solicitărilor de servicii, asistență și protecție consulară supraaglomerează activitatea misiunilor de carieră pe partea resortului consular. Această stare de fapt afectează negativ programul de lucru, fiind depășite capacitățile. Cifrele reprezintă expresia relativă a volumului de lucru, la care se adaugă asistența consulară necontabilizată (consiliere telefonică, audiențe, corespondență aferentă, demersuri de asistență consulară, cazuri sociale, consulat itinerar, întreveneri de profil, negocieri pe palierul de asistență consulară, readmisie etc.). O sarcină importantă a MAE este evaluarea justă (cu implicarea altor instituții în efectuarea studiului de caz) a necesarului de resurse umane, inclusiv din domeniul consular, reieșind din volumul de lucru, astfel, încât atribuțiile de serviciu să fie exercitate în mod eficient și eficace fără a fi admisă supraîncărcarea sau mărirea nejustificată a numărului de personal. Astfel, luând în considerare că în ultimii ani numărul cetățenilor Republicii Moldova aflați peste hotare, care au nevoie de servicii consulare, a crescut exponențial și în acest sens volumul de lucru s-a dublat, Ministerul Afacerilor Externe propune, potrivit prevederilor <i>Convenției de la Viena cu privire la relațiile consulare</i> (1963),

de a ridica nivelul de acoperire consulară din Statele Unite ale Americii, prin înființarea unui Consulat General.

Astfel, în vederea consolidării mecanismului de protejare a drepturilor și intereselor cetățenilor Republicii Moldova aflați pe teritoriul Statelor Unite ale Americii, MAE propune înființarea unui oficiu consular de carieră cu rang de Consulat General în orașul Sacramento. Crearea unui Consulat General este un imperativ, motivat de prezența în această regiune a unui număr mare a cetățenilor Republicii Moldova, și respectiv, vine să răspundă multiplelor solicitări ale asociațiilor diasporei, întru fluidizarea solicitanților de servicii consulare în SUA/Washington D.C. Astfel, Consulatul General ar avea o pondere mai sporită la soluționarea diverselor probleme cu care se confruntă concetățenii noștri în regiunea respectivă, și totodată, ar optimiza activitatea consulară.

Operaționalizarea unui oficiu consular de carieră în regiunea indicată este necesară pentru a acoperi, din punct de vedere consular, zona de vest/centru a SUA și degrevarea corespunzătoare a funcționarului consular din cadrul Ambasadei Republicii Moldova la Washington D.C. Este bine cunoscut faptul că SUA a devenit în ultimii ani o țară de destinație a emigraților din Republica Moldova, nu doar pentru cei cu pașaport moldovenesc, dar și pentru conaționali cu pașapoarte românești (din 31 martie 2025 cetățenii români vor putea călători în SUA beneficiind de un regim de vize liberalizat). Situația crește presiunea asupra unicului post consular din SUA, având în vedere creșterea continuă a numărului de servicii consulare solicitate de către concetățeni.

În SUA sunt înregistrați oficial cca 56.000 cetățeni moldoveni. Cifra reală este mult mai mare, dar rămâne în afara bilanțului statistic, pornind de la faptul că, foarte mulți dintre moldoveni au stat temporar fără înregistrare la autoritățile locale, sau se prezintă în calitate de cetățeni, preponderent a celei românești. Totodată, potrivit misiunii diplomatice a Republicii Moldova la Washington D.C., în SUA s-ar afla cca 150.000 cetățeni ai Republicii Moldova.

Plecând de la realitățile actuale și analizând proporția cererilor de servicii consulare după concentrația geografică, se consideră rațională înființarea unui Consulat General la Sacramento. Acesta din urmă, reprezintă un reper geografic important, lucru constatat, inclusiv, în perioadele electorale.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

1. Înființarea Consulatului General al Republicii Moldova în orașul Sacramento, Statele Unite ale Americii.

2. Proiectul urmează să intre în vigoare la data de 15 martie 2025, ceea ce va permite deschiderea Consulatului General cu ocazia vizitei viceprim-ministrului, ministru al Afacerilor Externe, Mihai Popșoi în orașul Sacramento, Statele Unite ale Americii, preconizată pentru data de 29 martie.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Înființarea unor noi oficii consulare de carieră în regiunile în care sunt prezente importante comunități de conaționali moldoveni, în funcție de indicatorii profilului migrațional. De menționat că, la moment, în SUA conaționali noștri pot beneficia de servicii consulare apelând la unicul funcționar consular din cadrul misiunii diplomatice din capitala americană.

Procesul de extindere a rețelei consulare va necesita suplimentarea corespunzătoare a schemei de personal aferente înființării noilor oficii consulare implicit cu personal auxiliar pe plan local, dotarea cu echipamente tehnice necesare în acest sens, închirierea spațiului pentru postul consular, procurarea unui mijloc de transport etc. Respectiv, cele amintite vor pune presiune grea pe bugetul de stat al Republicii Moldova.

În context, este necesară extinderea etapizată a rețelei consulare, raportat la resursele de personal și cele financiare, prin înființarea și operaționalizarea de oficii consulare, cu rang de consulat general, consulat și/sau oficii/birouri consulare parte integrantă a ambasadelor.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Modificarea propusă va duce la eficientizarea activității instituționale, precum și va aduce plus valoare rețelei consulare a Republicii Moldova din Statele Unite ale Americii, în special va accentua importanța calității serviciilor consulare față de comunitatea de moldoveni din SUA.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Finanțarea activității Consulatului General al Republicii Moldova în Statele Unite ale Americii, cu sediul la Sacramento, va fi realizată din contul și în limita alocațiilor aprobate Ministerului Afacerilor Externe în Legea bugetului de stat pentru anul 2025, fără necesitatea alocării mijloacelor bugetare suplimentare.

Adoptarea actului normativ de înființare a Consulatului General al Republicii Moldova în orașul Sacramento nu necesită alocarea unor resurse bugetare suplimentare.

Doar la etapa punerii în aplicare, și anume urmare modificării HG nr. 959/2018, pentru asigurarea funcționalității Consulatului General al Republicii Moldova în orașul Sacramento (întreținerea clădirii misiunii și asigurarea tehnico-administrativă a funcționalității misiunii, detașarea membrilor misiunii diplomatice, precum și membrilor familiilor acestora), conform calculelor, au fost determinate valori financiare în mărime de 4.344,0 mii lei (tabelul cu informația detaliată privind cheltuielile bugetare necesare se regăsește mai jos).

Cheltuielile pentru întreținerea Consulatului General al Republicii Moldova în Statele Unite ale Americii, cu sediul la Sacramento, în primul an, în valoare de 4344 mii lei, includ atât cheltuielile unice pentru procurarea mijloacelor fixe, în sumă de 148,5 mii lei, cât și cheltuielile aferente întreținerii clădirii oficiului consular, asigurării tehnico-administrative a funcționării acestuia, precum și detașării membrilor oficiului consular și a familiilor acestora. Aceste cheltuieli vor fi efectuate din contul și în limita alocațiilor aprobate Ministerului Afacerilor Externe prin Legea bugetului de stat, fără necesitatea alocării suplimentare de mijloace bugetare, conform tabelului de mai jos.

<i>Denumirea</i>	Mii lei
<i>TOTAL</i>	4.344,0
<i>„Remunerarea muncii și contribuții sociale”(pentru postul de Consul general)</i>	293,7
<i>„Compensații pentru echipament”</i>	18,0
<i>„Servicii”</i>	3.400,5
<i>„Indemnizațiile membrilor familiilor personalului misiunii diplomatice”</i>	285,3
<i>„Alte cheltuieli în bază de contracte cu persoane fizice”</i>	108,0
<i>„Mijloace fixe”</i>	148,5
<i>„Stocuri de materiale circulante”</i>	90,0

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Înființarea Consulatului General în orașul Sacramento va spori importanța unui punct de legătură al mediilor de afaceri ale celor două state. Promovarea potențialului economic, precum și diversificarea oportunităților de afaceri constituie un element indispensabil și obligatoriu al unei misiuni consulare.

4.4. Impactul social

Din perspectiva calității serviciilor consulare (timpului de programare / viteza procesării cererilor), dar și asistenței acordate cetățenilor, înființarea Consulatului General va asigura operativitatea prestării serviciilor consulare, va duce la ridicarea randamentului serviciului consular, scurtarea perioadei de programare, realizării obiectivelor funcționarilor consulari, aprofundării dialogului cu comunitățile moldovenești, pentru asigurarea acordării asistenței consulare eficiente și de calitate cetățenilor moldoveni stabiliți în vestul Statelor Unite ale Americii.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Nu este aplicabil

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este aplicabil

4.5. Impactul asupra mediului

Nu este aplicabil
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsurile normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Nu este aplicabil
5.2. Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Proiectul nu conține norme de armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțurile privind inițierea elaborării proiectului au fost plasate pe pagina web oficială a Ministerului Afacerilor Externe la secțiunea <i>Transparență decizională/Proiecte de acte normative</i> (Proiecte de decizii/acte normative Ministerul Afacerilor Externe al Republicii Moldova), precum și pe platforma <i>particip.gov.md</i> (Anunț privind inițierea elaborării proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la deschiderea Consulatului General al Republicii Moldova în orașul Sacramento, Statele Unite ale Americii Particip.gov.md), propuneri nefiind formulate.
În conformitate cu art. 32 și 34 din Legea nr. 100/2017, proiectul a fost transmis spre avizare și expertizare instituțiilor responsabile.
7. Concluziile expertizelor
Proiectul a fost supus expertizei anticorupție, precum și expertizei juridice, în conformitate cu prevederile art. 36 și 37 ale Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.
Informația privind rezultatele expertizelor anticorupție și juridice a fost inclusă în sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor urmare recepționării rapoartelor din partea instituțiilor emitente.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Aprobarea HG în cauză va atrage necesitatea modificării următoarelor acte normative: - <i>Hotărârea Guvernului nr. 959/2018 cu privire la aprobarea Nomenclatorului funcțiilor și coeficienților de ierarhizare pentru stabilirea indemnizațiilor de funcție pentru personalul instituțiilor serviciului diplomatic al Republicii Moldova peste hotare, a bazei de calcul pentru stabilirea indemnizațiilor de funcție, precum și a structurilor și efectivelor de personal ale acestora</i>, în vederea instituirii structurii și efectivului de personal al Consulatului General în orașul Sacramento și asigurării funcționalității acestuia; - <i>Hotărârea Guvernului nr. 697/2017 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Externe</i>; - <i>Regulamentul privind activitatea administrativ-financiară a instituțiilor serviciului diplomatic al Republicii Moldova peste hotare</i>, aprobat prin HG nr. 987/2003.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Pentru implementarea prevederilor actului normativ urmează a fi întreprinse acțiuni de înființare și deschidere a Consulatului General la Sacramento precum: îndeplinirea acțiunilor premergătoare deschiderii Consulatului, coordonarea cu statul de reședință a acțiunilor necesare de identificare a sediului oficiului consular, selectarea personalului etc.

Mihai MÎȚU
Secretar General